№ 69. Czwartek 26, Marca 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwowski rzymsko katolicki scholastyk katedralny Imks. Antoni Lisiecki ofiarował na ubogich w Tłumaczu, obwodzie stanisławowskim 3 sztuk obligacyi długu państwa po 100 zr., a dla ubogich w Śniatynie, obwodzie kołomyjskim jedną obligacyę długu państwa na 100 zr. z kuponami od 1. stycznia 1855.

C. k. Namiestnictwo, przesyłając te dary na miejsce przeznaczenia podaje je z podziękowaniem w imieniu obdarzonych do wiadomości publicznej.

Lwów, 14. lutego 1857.

Lwów, 4. marca. We włości Bełzec, obwodzie Złoczowskim założono szkołę trywialną, na której uposażenie zapewniła gmina Bełzec na wieczne czasy roczną kwotę 189r. Również przyrzekli tamtejsi mieszkańcy Izraelici Mortko Pessel i Leiser Kützn, pierwszy 5r., a drugi 3r. rocznie, a nakoniec gr. k. proboszcz tamtejszy Łukasz Lewicki przez czas swego tamtejszego probostwa dawać rocznie 3r. na użytek tej szkoły. Z tej dotacyi szkolnej będzie pobierać nauczyciel trywialny 180r. rocznie, a na opalenie szkoły przeznaczono 20r. rocznie. Następnie obowiązała się gmina postarać o utrzymanie, urządzenie i posługę w szkolnym umyślnie na to przeznaczonym budynku, dodać nauczycielowi położony przy szkole grunt ogrodowy, obejmujacy 600 □ sążni przestrzeni, a w przypadku, jeżliby kwota 20r. nie wystarczała na zakupienie opału dla szkoły, podjęła się kupić i dostawić niedostającą ilość drew na opał.

Okazaną przezto pozyteczną i chwalebną dążność ku rozszerzeniu nauki szkolnej podaje się niniejszem z zasłużonem uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

Obwieszczenie.

Jego ces. król. Apostolska Mość najwyższem rozporządzeniem z dnia 25. stycznia r. b. oznaczyć raczył dzień 1. kwietnia 1857 jako termin, w którym stanowczo ma wejść w życie najwyższe postanowienie z dnia 6. sierpnia 1855, względem zaprowadzenia w Galicyi niższo-austryackiej miary i wagi.

W skutek dekretu wys. ministerstwa handlu z dnia 1. lutego r. b. l. 2361/125 i wys. namiestnictwa z dnia 10. lutego r. b. l. 5299, ustanawia się zatem stosownie do dekretu wys. ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16. kwietnia 1856 l. 439 i polecenia wys. namiestnictwa z dnia 21. maja 1856 l. 15.545 odnośnie do tutejszo-urzędowego ogłoszenia z dnia 29 stycznia 1856 l. 27.824/855, co następuje:

1. Cymentowanie we Lwowie odbywać się będzie począwszy od 1. kwietnia 1857, i nadal jak dotąd bezpłatnie pod dozorem i kierunkiem magistratu, a to codziennie po południu, wyjąwszy niedziele i święta przykazane. Jedynie za wydatek na pomocników przy wymierzaniu beczek i innych tym podobnych robotach, wybierać się będzie mierne wynagrodzenie, którego ilość wykaże taryfa w urzędzie cymentniczym wywieszona.

2. Miary i wagi od stron do cymentowania przyniesione, jeśli nie będą się zgadzać z miarami i wagami wzorowemi, będą odrzucone, ponieważ urząd cymentniczy rektyfikacyą, która do stron należy, trudnić się nie może.

3. Profesyoniści trudniący się wyrabianiem wag, gwichtów i miar próżni i długości, obowiązani są, te wyroby zaopatrzyć swoim znakiem majsterskim i takowe jeszcze *przed sprzedażą* dać zacymentować.

4. Przemysłowi i kupcy, którzy kupują i sprzedają na miarę i wagę, używać mają zawsze wag, gwichtów i miar przepisanych, należycie cymentowanych; nie wolno im nawet przechowywać innych wag, gwichtów i miar w miejscu tem, gdzie swym zarobkiem się trudnią.

5. Przemysłowi i kupcy obowiązani są, *co dwa lata* dawać powtórnie cymentować swoje wagi, gwichty i miary. Gdyby te przedmioty z powodu częstego owych używania bardziej ulegały zużyciu, recymentowanie ma się odbywać co roku.

6. Traktyernicy i szynkarze trunki na miarę żądane podawać mają gościom jedynie w takich naczyniach, które zawierają pełną miarę.

7. Przekroczenie tych przepisów, jeśli się nie okaże jako czyn ostrzejszej karze ulegający, karane będzie w każdym razie konfiskacyę miary lub wagi, a w razie powtórnym nadto karą pieniężną od jednego do złr. dwudziestu pięć. Jeśliby konfiskacya nie mogła być wykonana, kara pieniężna nastąpi już w pierwszym wypadku.

8. Aby zresztą stosunek nowych miar niższo-austryackich do miar dotąd używanych publiczności bardziej jeszcze uwidocznić, jak to w tutejszo-urzędowem litografowanem ogłoszeniu z dnia 29. stycznia 1856 l. 27.824/855 uczyniono, dodaje się:

niższo-austr. mec zawiera		16 garncy galicyjskiej
„ „ ósemka	„	2 „ „
„ „ kubek	„	$1/2$ „ kwarty „
galic. korzec	„	2 mecy niższo-austr.
„ garniec	„	8 kubków „
„ kwarta	„	2 kubki „
niższo-austr. wiadro	„	$14^3/_4$ garncy galic.
„ „ mas	„	$1^1/_2$ kwarty „
„ „ zajdel	„	$^3/_4$ „ „
galic. beczka	„	2 wiadra 18 masów niż.-austr.
„ garniec	„	$2^3/_4$ masów „
„ kwarta	„	$^3/_4$ zajdla „
niższo-austr. cetnar równy		1 centn. 38 ft. 9 łut. wagi lwow.
„ „ funt	„	1 funt. $12^1/_4$ łutom „ „
„ „ łut	„	$1^3/_8$ łuta „ „
cetnar lwow. wagi	„	72 „ $18^1/_8$ łutom wagi wiéd.
funt „ „	„	$23^1/_8$ łutom „ „
łut „ „	„	$^3/_4$ łuta „ „
łokieć wiédeński	„	$1^5/_{16}$ łokcia polskiego
$^1/_2$ łokcia wiédeńsk.	„	$^5/_8$ „
$^1/_4$ „ „	„	$^5/_{16}$ „
łokieć polski	„	$^3/_4$ „ wiédeńskiego
$^1/_2$ łokcia polskiego	„	$^3/_8$ „ „
$^1/_4$ „ „	„	$^3/_{16}$ „ „

Łokieć wiédeński równy prawie arszynowi galicyjskiemu.
Sążeń niższo-austr. równy galicyjskiemu

Z magistratu król. stołecznego miasta.
Lwów, dnia 17. marca 1857.

Karol Hoepflingen-Bergendorf,
pr. burmistrz.

(Mianowania. — Losowanie akcyi kolei górno-szląskiej.)

Wiédeń, 22. marca. Minister spraw wewnętrznych mianował w porozumieniu z ministrem sprawiedliwości adjunktów obwo-

dowego sądu *Michała Liśkiewicza* i *Kajetana Orleckiego*, następnie przełożonego magistratu *Franciszka Mikłaszewskiego* adjunktami mieszanych urzędów powiatowych w administracyjnym okręgu Krakowskim.

— Na mocy konwencyi między austryacką administracyą państwa i krakowskim Towarzystwem kolei żelaznej górnego Szląska z 30. kwietnia 1850, odbędzie się dnia 15. kwietnia b. r. o dziesiątej godzinie przed południem publicznie siódme losowanie akcyi wydanych na pierwiastkowe akcye krakowskiej kolei żelaznej Górnego Szląska i zaraz potem ósme głosowanie akcyi prioritatis rzeczonej kolei, w wyznaczonym na to lokalu w Wiédniu, w bankowym domu (Singerstrasse.)

Ameryka.

(Doniesienia z Kalifornii i Mexyku. — Rozboje. — Skutki trzęsienia ziemi.)

Nadesłane dnia 13. Nowojorskim parowcem pocztowym listy z Kalifornii sięgają po dzień 5go lutego. Na meetyngu obywateli w Mariposa zapadła uchwała stawić opor uroszczeniom Fremonta do tego terytoryum; mówi za tem dawniejszy bil senatu. — Miasto Jowa Hills w dystrykcie Place zostało przez pożar prawie całkiem obrócone w perzynę. Szkodę podają na 150.000 dolarów. W dystryktach południowych bandyci mexykańscy popełniali zabójstwa i rozboje, i tak zamordowali szeryfa w Los Angelos wraz z trzema konstablami. Zgromadzenie prawodawcze wyznaczyło 5000 dolarów na wytępienie tych rozbójników. — Po ostatniem trzęsieniu ziemi rozpadła się ziemia na 10 stóp szerokości i kilka mil długości.

Anglia.

(Ambasador austryacki powrócił. — Petycye w parlamencie. — Wybory. — Siły zbrojne w wyprawie do Chin. — Rozprawy w izbach z 14. i 16. marca. — Odroczenie parlamentu zapowiedziane. — Posiedzenie z 18. marca.)

Londyn, 17. marca. Hrabia Appony powrócił z stałego lądu do Londynu.

Ustępujący teraz parlament miał od czasu zwołania swego w roku 1852 nie mniej jak 46.863 petycyi do rozstrzygnienia. Uchwałą parlamentową wydrukowano z nich 6163; zawierały w ogóle 7,362.798 podpisów. Były między temi petycye wszystkich państw, nietylko z połączonego królestwa, lecz także z Indyów, Australii, Afryki i Ameryki, jednem słowem ze wszystkich części ziemi, gdzie korona angielska ma swoje posiadłości.

Sir Benjamin Hall miał wczoraj wieczór do swych wyborców z Marylebone (londyński okrąg wyborów) przemowę. Gdy z chlubą przyznał się do polityki Palmerstona, okryto go wielkiemi oklaskami, jednak nie zbywało i na głosach opozycyjnych. Wyraził swe przekonanie, że lord Palmerston w nowych wyborach uzyska stanowczą większość. W końcu przyjęto prawie jednogłośnie zaproponowane rezolucye, że lord Palmerston posiada zupełne zaufanie metyngu i że prawo jest za nim, gdy się do kraju odwoła.

Lord Elgin przygotowuje się do podróży i od czasu co bawi w Londynie miewa stałe konferencye z lordem Palmerston i z lordem Clarendon. Czas odjazdu jego nie jest jeszcze wyznaczony, przypadnie jednak zapewne w połowie kwietnia, ażeby wysłane do Chin posiłki mogły go wyprzedzić. Lecz którym okrętem, czy „Shannon“ czy innym popłynie, nie można jeszcze z pewnością powiedzieć.

Na wielki rozmiar robią przygotowania na Chiny, a mianowicie stara się admiralicya wyprawić znaczną liczbę pomniejszych parowych łodzi kanonierskich, gdyż okazały się przydatniejsze w prowadzeniu wojny z Chinami, niż duże statki ciężkie. Obecnie znajduje się 15 wiekszych żaglowych statków wojennych o 374 działach, częścią na stacyach chińskich, częścią w drodze do Chin, a oprócz tego 19 paropływów o 191 działach. Poźniej będą posłane wojska i amunicya wszelkiego rodzaju, 25 paropływów o 237 działach, miedzy temi 5 łodzi kanonierskich o sześciu, 3 o czterech, a 13 o dwóch działach. Za dwa lub 3 dni będzie gotów okręt „Transit“ zabrać w Portsmouth 23 pułk fizylierów; równocześnie ma odpłynąć pułk 90, okręta „Furious“, podczas gdy 82gi wraz z innem wojskiem udą się dnia 25. b. m. na okręcie „Himalaya“ w podróż. Pod transport amunicyi i polnych bagaży najmie rząd okręta prywatne. Wszyscy urzednicy intendantury co zostawali do dyspozycy otrzymali rozkaz przygotować się do Chin. Sztab lekarski został uzupełniony.

Posiedzenie *izby niższej* z 14. marca trwało tylko 20 minut: Odczytano tylko bil względem buntów floty po raz drugi, a bile o pensyonowaniu prezydenta izby i względem pokrycia 13,000.000 f. szt. w asygnacyach skarbu po raz pierwszy. Przy rozprawie nad bilem o buntach oświadczył Mr. *F. Peel*, że kwaterowanie żołnierzy po domach prywatnych zostało na przyszłość zniesione w całej Anglii. Ze Szkocyi nadeszły liczne zażalenia na te kwaterunki i izba uznała je słusznemi.

Na posiedzeniu *izby wyższej* z 16. marca zaproponował Lord *Granville* drugie odczytanie bilu względem podatku od dochodów, a Lord *Derby* korzystał z tej sposobności, by wytoczyć swą zapowiedzianą rozprawę o teraźniejszej „sytuacyi.“ Chociaż Lordowie rzadko kiedy troszczyli się finansowemi sprawami narodu, sądzi mowca przecież, że teraźniejszy stan finansów zasługuje na ich uwagę. Równowaga między przychodem i wydatkami, jaką budżet kanclerza skarbu zapowiada na rok przyszły istnieje tylko w wyobraźni ministerstwa, gdyż na następne lato aż do roku 1860 wypada nawet podług obliczenia ministeryalnego roczny niedobór w sumie $6\frac{1}{2}$ milionów. Tylko największem ograniczeniem wydatków mógłby rząd zaradzić temu strasznemu przesileniu. Co do armii wypadałoby ile możności zredukować jej liczbę, a natomiast starać się wszelkiemi siłami o umiejętne rozwinięcie pułków, o wykształcenie armii, słowem o wszystko, co należy do materyałów wojennych.— Wszakże najlepsze nawet zamiary rządu nieprzydałyby się na nic, jeśli dłużej pozostanie system zaczepny ulubioną polityką Anglii we wszystkich sprawach zagranicznych. Jestto wielce niebezpieczna doktryna, żeby rząd musiał bezwarunkowo pochwalać postępowanie każdego reprezentanta Anglii w jakimś zakącie świata, i to nawet mimo krytyki i nagany parlamentu. Przy takiej zasadzie zagrażałyby krajowi nieskończone wojny i to wcale nieprzewidziane. Dalej przeszedł mowca do rezultatu wielkiej debaty chińskiej i odpierał z oburzeniem zarzucane opozycyi intrygi i spiski. Jeśli kilku najznakomitszych członków izby, jako Lordowie Grey, Albermale i Monteagle wydało jednakowy sąd o tej sprawie, niewypływa ztąd jeszcze, żeby miała istnieć tajemna zmowa pomiędzy nimi, gdyż w takim razie musianoby przypuszczać, że niema już na świecie uczciwego i niezawisłego przekonania, lub też musianoby owych parów liczyć do rzedu pospolitych intrygantów. To pewna, że w żadnej z obudwu izb niewpływała na debatę lub głosowanie żadna zmowa lub kombinacya pomiędzy członkami rozmaitych stronnictw. Wkońcu wspominając o rozwiązaniu parlamentu utrzymywał mowca, że Lord Palmerston obrał umyślnie taką sposobność, by mógł w oblicza kraju stanąć bez programu, zasłaniając się tylko popularnością swego imienia. Zagraniczną politykę prezydenta gabinetu nazwał czczą, potajemną i wyzywającą, a wewnętrznej odmawiał wszelkiej zasługi. — Gdy parlament zbierze się nanowo, może rząd liczyć na najszczerszą pomoc jego (mowcy), ile razy przedłoży projekt socyalnej reformy, ale awanturniczym i niebezpiecznym dążeniom zagranicznej polityki jego będzie stawiał zawsze najsilniejszy opór.

Lord *Granville* bronił rozwiązania parlamentu, jako rzeczy koniecznej i zarzucał Lordowi Derby, że w roku 1850 starał się w taki sam sposób o uzyskanie większości. Co się tyczy programu rządu, postanowił gabinet wytrwać na drodze postępowej reformy. Wkońcu wspomniał z zapałem o długoletnim zawodzie Lorda Palmerstona i oświadczył, że odwołanie się do narodu wzmocni bez wątpienia zastęp patryotyczny, na którym rząd opiera się w izbie niższej. — Potem przypuszczono bil względem podatku od dochodów do drugiego odczytania.

Posiedzenie *izby niższej* było bardzo krótkie i zajmowano się wyłącznie tylko sprawami lokalnemi.

Dziennik *Globe* z 18. marca donosi za rzecz pewną, że *odroczenie parlamentu* nastąpi w przyszłą sobotę a *rozwiązanie* w przyszły poniedziałek.

Na dzisiejszem posiedzeniu *izby wyższej* odczytano po raz trzeci kilka bilów, między temi bil względem podatku od dochodów, a kilka innych, między temi bil względem buntów, po raz pierwszy.

Francya.

(Kongres neuenburgski. — Więźnie francuscy. — Rocznica Cesarzowy Jozefiny. — Szlachta i nadużycie tytułów szlachectwa. — Zegary elektryczne. — Majtek Perret u dworu. — Recepcye w Tuileryach. — Sesya izb tegorocznych. — Rozwiązanie drugiej sekcyi szkoły politechnicznej. — Kompania indyjska niechętna wojnie chińskiej. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 19. marca. Hrabia Walewski przyjmował przedwczoraj p. Hatzfeld, a potem Dra Kern. Trzecie posiedzenie kongresu neuenburgskiego nastąpi dopiero z początkiem przyszłego tygodnia.

Wspomniane w mowie od tronu przesiedlenie więźniów z Kayenny do Algieryi nieprędko jeszcze nastąpi, gdyż temi dniami odwozi jeszcze okręt „Adour“ 500 więźniów z Tulonu do amerykańskiej kolonii karnej.

Rocznicę imienin Cesarzowy Józefiny obchodzono dziś uroczyście w Rueil.

Podług wykazów urzędowych znajdowało się od roku 1830 do 1850 w wiezieniach Francyi 18.440 skazanych; od roku 1851 do 1855 wzmagała się liczba ich coraz więcej i w roku 1855 wzrosła na 22.630.

Dziennik *Patrie* zawiera następujący artykuł: *Assemblée nationale* podaje dziś za pewnym zagranicznym dziennikiem wiadomość o blizkiem utworzeniu szlachectwa cesarstwa. Dziennik ten zdaje nam się być źle zawiadomionym. Szlachectwo będąc tylko zaszczytem przodków, jeśli datuje się z dawnych lat, a blaskiem osobistej zasługi, jeśli jest nowe, zgadza się jak najzupełniej z teraźniejszym rządem. Dodajemy nawet, że szlachectwo jestto kamień węgielny, potrzebny demokracyi, która nieuznaje żadnego przywileju, ale szanuje wszelkie zasługi i uświęca je zaszczytami. Możemy powiedzieć z pewnością, że nieuchwalono nic podobnego, o czem tyle z pewnością prawi. Istnieje tylko haniebne nadużycie, które zwraca na siebie uwagę rządu; jestto przywłaszczanie sobie tytułów i nazwisk. A właśnie pora teraz położyć koniec zuchwalstwu, które próżnością a nawet szarlatanizmem uwłacza najszanowniejszym zaszczytom. — Każdy pochwali środki zmierzające do tego, by znieść podobne nadużycia z ujmą godności tytułów i nazwisk i ochronić oraz prawnych ich właścicieli od oszukaństwa tych, którzy je przywłaszczają sobie.

Tutejszy zegarmistrz Detouches urządził własnym kosztem na wszystkich kandelabrach bulwaru sebastopolskiego elektryczne cyferblaty, które wskazują godziny przechodzącym. Słychać, że rada gminy postanowiła urządzić takie same zegary elektryczne na wszystkich narożnych kandelabrach miasta.

Paryż, 18. marca. Trzynastoletniego majtka Perret, przedstawiał wczoraj Ich Mość Cesarstwu minister marynarki. Cesarz doręczył mu sam złoty medal honorowy a Cesarzowa obdarzyła go upominkiem, przyrzekając oraz pokrywać z własnej kasy wszelkie koszta wychowania jego w szkole majtków w Brescie. Perret odjedzie wkrótce do Brescii, a dyrekcya wspomnionej szkoły otrzymała polecenie zajmować się nim z szczególną troskliwością.

Przedwczorajsza recepcya w Tuileryach na cześć urodzin Cesarzewicza była bardzo świetna. Prezydent ciała prawodawczego towarzyszył przez wszystkie sale Cesarzowi i przedstawiał mu z osobna wielu deputowanych, a Cesarz wypytywał się szczegółowo o rozmaite potrzeby ich departamentów.

Jak słychać przejdzie budżet w sobotę już z rady państwa do Ciała prawodawczego, gdzie natychmiast wzięty będzie pod obradę. Mówią, że tegoroczna sesya izby trwać będzie tylko do przepisanego terminu i zamknięta zostanie 16. maja; w takim razie nastąpiłyby wybory między 10. i 20. czerwca.

Rosyjski książę Jussupow nabył zamek i park Bercy za 2 miliony franków.

Perski ambasador Feruk Khan, niemiał dziś jeszcze audyencyi u Cesarza. Dotąd robił tylko wizyty pożegnawcze. Dziś ma być na obiedzie u hrabi Walewskiego. Po odwiedzeniu Londynu przybędzie napowrót do Paryża.

Druga dywizya szkoły politechnicznej w Paryżu została rozwiązana.

W mennicy ukończono już bić monety z bronzu na 10 centymów i niżej; całą sumę ich podają na $40^{1}/_{2}$ milionów.

Podług listu z **Kalkuty** z 12. lutego wydała najwyższa rada kompanii wschodnio-indyjskiej nową uchwałę, którą odmawia Anglii wszelkiej pomocy w sprawach chińskich. Sprawa ta przybrała charakter polityczny i dlatego, jak utrzymuje kompania, powinna Anglia sama ponosić wszelkie koszta.

Włochy.

(Fortyfikacya Alexandryi przyzwolona.)

Turyn, 16. marca. Izba druga przyzwoliła 106 głosami przeciw 14 na kredyt żądany dla ufortyfikowania Alessandryi.

Dania.

(Ustawa co do obrządku chrztu.)

Temi dniami ogłoszono publicznie przyjętą na ostatniej sesyi sejmu i królewską sankcyą zatwierdzoną ustawę, na mocy której żaden Duńczyk nie potrzebuje już chrzcić swoich dzieci. Jednak obowiązani są rodzice przed upływem pierwszego roku kazać zapisać imię dziecka w księgi kościelne.

Szwecya i Norwegia.

(Pijaństwo. — Handel drzewem. — Koniec świata.)

Skandynawia — pisze *gazeta augsa. powsz.* — zdaje się, że tylko z kuflem zginie. Odkąd wstrzemięźliwość — donoszą z Tromsö — d. 8. marca wywołała gorzałkę, piją ludzie wino, i to bez opamiętania, — oto jest wykaz wywozu drzewa do Anglii w ciągu ostatnich lat pięciu: w 1852 na 80 statkach, 27.373 beczek wagi, w 1853 na 74 statkach beczek 24.476; w 1854 na 3 statkach 1064 beczek; a w 1855—1856 na 55 statkach 18.807 beczek. — Z Finlandyi piszą nam, że pospólstwo przerażone proroctwem skończenia świata, zaniechało wszelkiej pracy, i o nic się już troszczyć nie chce. Napędził im tego strachu jakiś niemiecki astrolog w Hölsingfors, a teraz pisma publiczne siłą się, jakby tę trwogę z ludzi wypędzić.

Rosya.

(Ich ces. Wysokości Mikołajow przydomek. — Pielgrzymka do ziemi świętej.)

Gazeta warszawska z 19. marca donosi: Najjaśniejszy Pan, dla uniknienia wątpliwości, wyniknąć mogących z podobieństwa imion Wielkich książąt Mikołaja Mikołajewicza i nowonarodzonego syna Jego cesar. Wysokości Mikołaja Mikołajewicza: najwyżej rozkazać raczył, pierwszego nazywać *Starszym*, drugiego zaś *Młodszym*.

W Moskwie i w guberniach przyległych czynią przygotowania do licznych na przyszłą wiosnę pielgrzymek do Jeruzolimy, a zakonnicy Anatolscy zbierają z wielką gorliwością za pozwoleniem tutejszego rządu składki na klasztory w Athos i Jeruzolimie. Wiadomo, że nowo koncesyonowane rosyjskie towarzystwo żeglugi obowiązane jest utrzymywać żeglugę do Athos i Jeruzolimy; ale jest bardzo wątpliwa, czyli to już tej wiosny nastąpi, lub czyli też poprzestaną na mniejszej przybrzeżnej żegludze, gdyż potrzebna liczba większych okrętów nie tak łatwo da się przywieść do skutku.

Księstwa Naddunajskie.

(Odczytanie firmanu.. — Rekrutacya. — Zajęcie okręgu bessarabskiego.)

Bukareszt, 9. marca. Wczoraj około godziny 12. w południe nastąpiło w zabudowaniu rządowem, w obecności wszystkich ministrów, dygnitarzy i konzulów, tudzież przy drzwiach otwartych odczytanie firmanu względem mianowania dywanu *ad hoc.* Firman odczytano najprzód w języku tureckim, a następnie w wołoskim. Dalej przemówił Kiamil Bej w krótkości w języku francuskim do księcia, polecając mu ściśle wykonanie rozporządzenia cesarskiego. I na tem skończyła się cała ceremonia.

Uroczystość tę opisuje szczegółowo gazeta niemiecka wychodząca w Bukareszcie. Dziś — mówi obchodzono uroczystość zwołania dywanu *ad hoc*, na mocy firmanu sułtańskiego, który przywiózł Kiamel Bey.

Już od godziny dziesiątej czekała tłumna ludność ze wszystkich klas przed książęcym pałacem. słyszeć odczytanie firmanu.

Konzulowie obcych mocarstw i ministrowie, metropolita, otoczony wysokiem duchowieństwem, Soliman Basza naczelny wódz otomańskiego wojska w Księstwach naddunajskich z całym sztabem, sztabowi oficerowie milicyi rumuńskiej, nakoniec wielka liczba urzędników a jeszcze większa publiczność oczekiwali o $11^{1}/_{2}$ godziny w tronowej sali Kiamel Beja.

Jego Excelencya przyjechał o godzinie dwunastej; na wschodach przyjmowali go ministrowie i wprowadzili do sali tronowej, po nim wkrótce przybył książę Kaimakam.

Po odczytaniu firmanu, nastąpiło odczytanie najprzód w języku tureckim, a potem przez sekretarza stanu w języku wołoskim. Po odczytaniu przemówił Kiamel Bej następujące słowa:

„Jego Mość Sułtan, dostojny nasz Pan chcąc dać nowy dowód swojej łaski dla ludu wołoskiego, nakazał cesarskim firmanem zwołanie dywanu *ad hoc*, a który na to jest wezwany, ażeby wyraził życzenia tej prowincyi względem rewizyi wewnętrznej jej administracyi.

Oddając Waszej książęcej Mości ten cesarski firman, pewny jestem, że Wołosi winszować sobie będą opieki wysokiej Porty, poznają ważność powołania swego, i z umiarkowaniem i spokojnością wywiążą się z tego obowiązku, który jak najściślej z przyszłem szczęściem tej prowincyi jest połączony.“

Jaśnie Oświecony książę Kajmakam odpowiedział na tę przemowę: „Iz chlubą jest dla niego, że może służyć za organ cesarskiej staranności, co ten firman ogłasza Rumunom, a spodziewa się, że mieszkańce tego Księstwa z uległością dopełnią wszystkiego co jest w firmanie rozporządzonem, gdyż nigdy nie przestali dawać szczerych dowodów przywiązania do swego dostojnego Monarchy, i tuszy, że zastępcy gwarantujących mocarstw tu obecni, nie odmówią mu od siebie skutecznej pomocy.“

Jasy, 21. lutego. Spieszno odbywa się rekrutacya na trzeci batalion piechoty i drugi szwadron ułanów, tak iż za dwa miesiące będą skompletowane. Broń palną dla nich sprowadzać mają z Francyi, sieczną zaś i przybory umundurowania z fabryk austryackich. Na obsadzenie okręgu Bessarabii, odstąpionego Multanom, będą wyprawione tymczasem dwie kompanie piechoty i kilka set żołnierzy kawaleryi mołdawskiej z żandarmami; wysłano tam także komisyę cywilną, ażeby zaprowadzić porządek policyjny i sądowniczy, odebrać archiwa i mianować także urzędników prowizorycznych.

Turcya.

(Traktaty handlowe z Holandyą i Brazylią.)

Zawarła Turcya teraz traktat z Holandyą na zasadach zupełnej wzajemności, i podobne przymierze jest także w zawiązku z Brazylią. Wszystkie traktaty handlowe, które Turcya potąd zawierała służyły tylko mocarstwom cudzym, bo zawierały warunki przyzwolenia z których niepodobna było Turcyi odnosić jakowejś korzyści, gdyż położenie jej wyłączne wiązało jej ręce. Obecny traktat chwalą sobie bardzo, bo załatwił i zapobiegł wszelkim niedogodnościom.

Azya.

(Przykre położenie Anglików w Chinach; ich siły zbrojne. — Trudności w pokonaniu Chin.)

W Paryżu rozeszła się na dniu 17. marca pogłoska, jakoby nadeszły prywatne listy z **Chin** z doniesieniem, że Anglikom zagraża wielkie niebezpieczeństwo, jeśli im posiłki nienadejdą wcześnie. Tymczasem donoszą z Hongkongu, że admirał Seymour z wyjątkiem fortu Teetotum opuścił wszystkie pozycye około Kantonu, a 20. stycznia kazał wysadzić w powietrze także kościoł, i poczynił rozporządzenia, by zapobiedz nawet wylądowaniu wojsk chińskich w Hongkongu. Angielskie siły zbrojne na wodach chińskich i indyjskich pod dowództwem admirała Seymour składają się obecnie podług gazety *United Service* z 12 okrętów żaglowych o 372 działach i z załogą liczącą 3430 ludzi, i z 19 paropływów o sile 4200 koni z 193 działami i załogą 1707 ludzi. W liście tej wymienione są tylko okręta zostające teraz w czynnej służbie w Chinach. Do tego dodać trzeba jeszcze wysłane niedawno z Anglii z wojskiem i amunicyą 4 większe okręta wojenne i 21 szalup kanonierskich, z których 5 mają po 6 dział, trzy po 4, a reszta po 2 działa.

— Dziennik *North China Herald* wychodzący w **Sanghaj** podaje następującą wiadomość o przedsięwziętych przez Chińczyków środkach nieprzyjacielskich w Kantonie przeciw Anglikom:

„Dowiadujemy się za rzecz pewną, że „„z przyczyny buntu barbarzyńców obcych w Kantonie““ zwrócił rząd pekiński uwagę swą na obronę Tienczynu „„portu rezydencyjnego,““ a co wykrywa dość wyraźnie usposobienie i zamiar Cesarza i jego gabinetu. Rządy obce nie pojmowały podobno potąd tego uporu i nienawiści, jaką muszą wprzód zwalczyć, nim między niemi a panowaniem dynastyi mandżurskiej przyjdzie do zgody i ścisłego porozumienia. Rozległe fortyfikacye nad ujściem rzeki (Peiho) po obu jej brzegach można łatwo obsadzić wojskiem i działami. Działań wojennych przeciw tym fortyfikacyom i pochodu na Peking nie należałoby rozpoczynać

wprzód, nim zebranoby siłę zbrojną dostateczną do opanowania i utrzymania miasta stołecznego.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 22. marca. Dziś o godzinie 10. przed południem opuścił Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian Tryest. Przy Molo zebrały się tysiące ludu, by pożegnać dostojnego gościa; sześć paropływów Lloyda odprowadzało z honorami Jego eskortę.

Tryest, 23. marca. Arcyksiążę Jego Mość odpłynął statkiem wojennym „Elzbieta“ ztąd do Pola najprzód, z Poli udaje się do Wenecyi.

Paryż, 22. marca. Wczoraj wieczór 3% renta $70.92^1/_2$. — Feruk Khan powróci do Paryża 10. kwietnia. Zapewniają, że dalsza konferencya w sprawie neuenburgskiej nastąpi w przyszły poniedziałek. Budżet na rok 1858 przedłożono wczoraj Izbie; przewyżka dochodów wynosi 25 milionów franków.

Paryż, 23. marca. Cesarz — donosi *Monitor* — przyjmował w niedzielę pana Escher'a prezydenta szwajcarskiej rady narodowej. — Hiszpania postanowiła, jak twierdzi *Constitutionnel*, wymagać od Mexyku satysfakcyi w całej zupełności, i niechciała przyjąć posła mexykańskiego.

Londyn, 21. marca. Osobny dodatek urzędowej gazety londyńskiej ogłasza proklamacyę królewską, która rozwiązanie parlamentu naznacza na przyszły miesiąc. Odroczenie nastąpiło dziś po południu o godzinie pół do 2giej za pośrednictwem komisyi królewskiej.

Rzym, 18. marca. Jego Mość Król Maxymilian odjedzie dopiero za przybyciem Króla Ludwika. Ambasadorowie Austryi i Francyi i kardynał minister państwa wyprawiali na cześć Króla Maxymiliana świetne uczty.

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 25go marca. Spęd bydła rzeźnego na targu poniedziałkowym liczył 140 sztuk wołów, których w 7 stadach po 7 do 40 sztuk z Żółkwi, Bóbrki, Dawidowa, Bitki i Lesienic na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu 128 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła, mogącego ważyć 260 wiéd. funtów mięsa i 26 ℔ łoju, 55r.; sztuka zaś, którą szacowano na 350 ℔ mięsa i 46 ℔ łoju, kosztowała 77r. 30kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 24. marca.		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski	„ „	4	45	4	48
Półimperyal zł. rosyjski	„ „	8	14	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	36	1	37
Talar pruski	„ „	1	31	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	20	82	45
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	8	78	33
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	84	—	84	45

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 23. marca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 85 — $85^1/_8$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 —93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96 — 97. Obligacye długu państwa 5% $83^1/_2$—$83^5/_8$, detto $4^1/_2$ % $74^1/_4$—$74^1/_2$, det. 4% 66 — $66^1/_4$, detto 3% $50^3/_4$—51. detto $2^1/_2$% 42 — $42^1/_4$, detto 1% $16^1/_2$ — $16^3/_4$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96 — —. Detto Oedenburgs. z wypł. 5% 94 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 88 — $88^1/_2$. Galic. i węgier. 5% $78^1/_2$—$79^1/_4$. Detto innych krajów koron. $85^1/_2$ — 86. Obl. bank. $2^1/_2$% 63 — $63^1/_2$. Pożyczka loter. z r. 1834 318 — 320. Detto z r. 1839 $136^3/_4$ — 137. Detto z r. 1854 $109^7/_8$ — 110. Renty Como $14^1/_4$ — $14^1/_2$.

Galic. list. zastawne 4% 79 — 80. Półn. Oblig. Prior. 5% 86 — $86^1/_4$. Glognickie 5% 82—$82^1/_2$. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% $84^1/_2$ — 85. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91—$91^1/_2$. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 113—114. Akcyi bank. narodowego 1020 — 1021. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 266—$266^1/_4$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $120^1/_2$—$120^3/_4$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 270 — 271. Detto półn. kolei $231^1/_2$ — $230^3/_4$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 317 — $317^1/_4$. Detto tow. żegl. parowej 591 — 593. Detto 13. wydania 588 — 589. Detto Lloyda 425 — 428. Peszt. mostu łańcuch. 77 — 78. Akcye młyna parowego wiéd. 65 — 68. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 28 — 29. Detto 2 wydania 38 — 40. Esterhazego losy 40 zlr. 76 — $76^1/_2$. Windischgrätza losy. $24^1/_8$—$24^3/_8$. Waldsteina losy $26^1/_8$—$26^3/_8$. Keglevicha losy 13 — $13^1/_4$. Ks. Salma losy $39^3/_4$ — 40. St. Genois $38^1/_2$—$38^3/_4$. Palffego losy 38—$38^1/_8$. Clarego $38^1/_2$ — $38^3/_4$.

Amsterdam 2 m. $86^1/_2$. — Augsburg Uso $104^1/_8$. — Bukareszt 31 T. $267^1/_2$— Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. $103^1/_4$. — Hamburg 2 m. $76^5/_8$. — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10-$8^1/_8$. — Medyolan 2 m. $103^3/_8$. — Paryż 2 m. 121. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7^1/_4$. — — Napoleondor 8 — 6. Angielskie Sover. 10 11 — 10 12. — Imperyał Ros. 8 20 — 8 21.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24. marca.

Oblig. długu państwa 5% $83^7/_{16}$; $4^1/_2$ —; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; $2^1/_2$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. 137; z r. 1839 —. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1020. Akcye kolei półn. 2310. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 593. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. $606^7/_8$ złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg $104^1/_4$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankurt $103^1/_4$ 2 m. Hamburg $76^7/_8$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — 9. 2 m. Medyolan $103^3/_8$. Marsylia $120^5/_8$. Paryż 121. Bukareszt 267. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $7^3/_8$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. $79^1/_4$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 $109^5/_8$. Pożyczka narodowa $84^{15}/_{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 265. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $205^1/_2$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. marca.

Hr. Ożarowski Kazimierz, z Lackiego. — PP. Hohendorf Eustach, z Wiszni. — Krzyżanowski Felix, z Stupek. — Kahlert, c. k. pułkownik, z Gródka. — Maniawski Jan, z Przemyśla. — Prawecki Eustach, z Ostrowa. — Zaremba Bolesław, z Wodnik. — Zwolski Julian, z Przemyśla.

Dnia 25. marca.

Baron Uslav, c. k. rotmistrz, z Gródka. — Czerlunczakiewicz Emil, c. k. sekretarz namiestn., z Wiédnia. — Jankowski Tomasz, z Brzostówki. — Komarnicki Bolesław, z Sasowa. — Nowosielski Ludwik, z Zbory. — Smarzewski Soter, z Kornego. — Trojacki Felix, z Książnicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. marca.

Książę Sanguszko Paweł, do Dembicy. — Baronowie Poten Fryderyk, Henryk i Karol, do Łahodowa. — PP. Bogdanowicz Marceli, do Brzeżan. — Czermińscy Ludwik i Stanisław, do Mieczyszczowa. — Dobek Konstanty, do Sarnek. — Łączyński Józef, do Batiatycz. — Ochocki Sefiryn, do Zarwanicy. — Olszewski Cyryl, do Kopeczyniec. — Rechen Adolf, adwokat krajowy, do Złoczowa. — Ubysz Felix, do Ostobuża. — Winnicki Hipolit, do Hnilic. — Wasilewski Teofil, do Mackaszowa.

Dnia 25. marca.

PP. Chądzyński Adam, do Tarnopola. — Esch Karol, c. k. kapitan, do Wiédnia. — Hohendorf Eustach, do Wiszni. — Janicki Wład, do Stubna. — Koniecki Marceli, do Procisna. — Zwolski Julian, do Bryńca.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 23. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327.30	— 1.0°	96 3	południowy	sł.	pochmurno
2. god. popoł.	328.20	+ 4.2°	90 4	„	„	„
10. god. wiecz.	327.40	— 2.0°	94 6	„	„	„

TEATR.

Dziś: Na korzyść artysty i reżysera sceny niemieckiej pana *Wilhelma Keller*, dramat niem.: **„Anna Worthmann“** oder **„Das Opfer der Intrigue.“**

Jutro: Na dochód *Witalisa Smochowskiego*: **„Syn puszczy“.** Dramat w 5 aktach Fr. Halma. — Pani *Assperger* z grzeczności dla beneficyanta przedstawi rolę „Partenii“.

KRONIKA.

W c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiédniu wyszedł teraz zupełny „Szematyzm nadworny i państwa za rok 1856“ w pięciu tomach. Zawiera on najdokładniejsze szczegóły z całej austryackiej administracyi rządowej, tudzież wykazy urzędów szczególnych i korporacyi pełniących bezpośrednio służbę rządową, jak niemniej korporacyi i urzędów kreowanych za dekretem i koncesyą rządową. Z zestawień dzieła wspomnionego, które potąd nie wyszło nigdy jeszcze w takiej obszerności okazuje się, że w całem Cesarstwie jest teraz zaledwie 70.000 urzędników, gdy tymczasem jeszcze przed dziesięciu laty było ich więcej niż drugie tyle, a przy tem i to jeszcze potrzeba wziąć na uwagę, że odtąd i cały zakres działalności znacznie się powiększył, tak, że dawniej 140.000 urzędników nie miało tyle do czynienie, jak teraz 70.000.

— W Pradze zapowiadają nowe „Żartobliwe pismo“ i obiecują bardzo ponętne. Publiczność tylko nie wie co sądzić, bo od niedawna czwarte tego rodzaju pismo już zeszło z pola, i żadne roku nie dożyło.

— Z Londynu piszą: U Trübnera w Paternoster Row, którego angielsko-amerykański nakład coroku się wzmaga, drukuje się teraz dzieło, które zajmować może. Jestto krytyczny, alfabetycznie ułożony lexykon literatury angielskiej, tudzież autorów angielskich i amerykańskich tak dawniejszych, jak i żyjących, od czasów najdawniejszych aż do połowy stólecia dziewiętnastego. Lexykon ten zawiera 31.000 biografii rozmaitej obszerności, i według obwieszczenia wyjdzie za sześć lub najwięcej siedm miesięcy.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni*. — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*